

ЕВАНГЕЛИЕ ПО ИОАН

ВЯРА И НЕВЕРИЕ (Иоан. 3:11-21)

В беседата Си с Никодим Христос изтъква, че не е обикновен учител, подобен на дошлите преди Него пророци, които са земни хора, а е Син Човечески, дошъл от небето. Никой не е бил там, където е бил Христос преди да дойде на земята – **„Никой не е възлязал на небето освен слезлия от небето Син Човечески, Който пребъдва на небето”** (Иоан. 3:13). Небето е постоянното място на пребиваване на Този, Който нарича Себе Си Син Човечески. Затова и думите Му заслужават пълно доверие, защото кой може да говори за духовните неща и да разкрива тайни, надвишаващи човешкия ум, освен Този, Който съществува преди свят да се създаде и всякога пребъдва на небето. Тайните, Който Христос разкрива могат да се възприемат само с вяра, затова Той не упреква слушателите Си в неразумие, т.е. в неспособност да възприемат казаното от Него с ума си, а в неверие. Предметите, за които Христос говори са свързани с небесното - с духовни истини и явления, които не се изследват с ума, а се възприемат с вяра, затова и Той не казва **„вие не разбирате”**, а **„вие не вярвате”**. Неразбирането е недостатък на ума, а неверието – недъг на душата. Като истински сърцеведец, Христос всякога посочва духовните корени на всяко явление свързано с човека. Така прави и тук, в разговора Си с Никодим. Последният признава Христос за учител, дошъл от Бога, подобно на пророците идвали преди Него, но не разбира, че Той е слязъл от небето, което Му дава преимуществото да знае в пълнота тайните на духовния свят и да ги открива на онези, които са в състояние да ги възприемат. Христос е единственият, Който слиза от небето, но и постоянно пребивава там. В текста от **Иоан. 3:13** ясно се разкрива тайната на предвечното битие на Сина Божий, Който е съществувал в Бога още преди Своето възплъщение. Никой друг човек не е бил на небето преди да живее на земята, освен Сина Човечески, т.е. Христос.

Въпреки, че много пъти упреква Никодим в неверие и невъзможност да възприеме духовните неща, Христос продължава да му разкрива духовни тайни. След истината за предвечното Си съществуване, Той му разкрива тайната на спасението на всички люде чрез кръстната Му смърт, а впоследствие и прославянето Му. Христос посочва и предобраза на Своето изкупително дело – **издигането на медната змия от Мойсей**, което послужило за спасение от смърт на бедстващите израилтяни в пустинята. Всеки ухапан от змия, който поглеждал - подразбира се **с вяра**, медното изображение на змията, издигнато високо от Мойсей, получавал изцеление

заради вярата си във Всевишния. Както при всеки предобраз, така и тук между двете събития има много сходства, но и някои различия. Ропотът на израилевите синове против Бога – недоволството и непослушанието им към Неговата воля, получило своето справедливо наказание. Народът бил поразяван от ухапването на отровни змии, но Бог им явил Своето спасение. По Негова заповед Мойсей направил медно изображение на змия и го издигнал високо, за да може всеки, който погледне към него с вяра, да се изцели. Христос разкрива на Никодим, че и Той – Син Човечески, подобно на медната змия, ще бъде издигнат на Кръста, а след това и на небето, за да може всеки, който вярва в Него, да не умре, а да има вечен живот – **„И както Моисей издигна змията в пустинята, тъй трябва да се издигне Син Човеческий, та всякой, който вярва в Него, да не погине, но да има живот вечен”** (Иоан. 3: 14-15). Издигането на змията спасява от временна смърт израилтяните в пустинята, а спасението, което получаваме в Христос, се отнася не само към един избран народ, а към цялото човечество и спасява от вечна смърт.

Следващите думи на Христос насочват вниманието на Никодим към главната причина за това Бог да изпрати на земята и да принесе в жертва Своя Единороден Син – любовта Му към човека. Откриването на тази истина пред Никодим има определена цел. В беседата Си Христос на два пъти подчертава, че е дошъл да дари на хората вечен живот, т.е. спасение. Вероятно това е било необходимо по причина, че съвсем скоро Христос проявил Своя Божествен гняв, като изобличил търговците и ги изгонил от Иерусалимския храм, като осквернители на неговата святост. Вероятно заради това е било необходимо да напомни, че най-същественото от мисията Му на земята е не да произведе съд над света, а да спаси света – **„Бог не проводи Сина Си на света, за да съди света, а за да бъде светът спасен чрез Него”** (Иоан. 3:14). Сам Христос казва: **„Не дойдох да съдя света, а да спася света”** (Иоан. 12:47). Разбира се, тези думи не са изречени в смисъл, че съд над света изобщо няма да има (Иоан. 5:27-29), но че земната мисия на Христос не включва и извършване на окончателен съд над хората. И все пак идването на Христос в света напомня, че са последни времена и времето на съда приближава.

Писанието говори за две Христови пришествия - първото вече се е изпълнило, а второто предстои да се случи. Двете явявания на Христос в света имат различни цели – първото е за прошка на греховете, а второто – за окончателен съд над човечеството. От гледна точка на правосъдието и първото Христово пришествие би могло да бъде за съд, защото и до Христа хората не са били лишени от естествен нравствен закон (съвестта), от писан закон, както и от обещания, чудеса и пророци, които да свидетелстват пред тях за Божията воля. Бог би могъл да потърси от хората отчет за всичко, което е дал и да им определи наказание, но вместо това Той дарява опрощение. В противен случай всички биха погинали, защото **„съгрешиха и са лишени от славата Божия”** (Рим. 3:23). Това свидетелства по неоспорим начин за Божието човеколюбие – Бог не само не е осъдил света, но и му е дал Своя Син, за да се спаси всеки, който повярва в Него.

Въпреки че не се е състоял окончателен съд, защото времето не се е изпълнило още, съд все пак има. Затова и Христос казва, че **„който не вярва, е вече осъден, защото не е повярвал в името на Единородния Син Божий”** (Иоан. 3:18). Вярата в Христос спасява, а неверието осъжда – **„Осъждането пък е поради това, че светлината дойде на света, но човеците обикнаха повече мрака, нежели светлината, понеже делата им бяха лоши”** (19 стих). От казаното става ясно, че делата на хората определят отношението им към Христос – дали ще повярват в Него или ще Го отхвърлят. Христос нарича Себе Си **„светлина на света”** – **„Аз съм светлината на света; който Ме последва, той не ще ходи в мрака, а ще има светлината на живота”** (Иоан. 8:12). В духовен смисъл „светлина” е Сам Бог и всичко, което е изпълнено с Божието присъствие и благодат. Делата на човека определят дали той ще се ориентира към „светлината” или ще предпочете да остане в „мрак”, без Бога. Христос сравнява явленията в духовния свят с тези във физическия – както светлината прави видимо това, което тъмнината скрива, така и Христовата светлина изобличава злото, разкривайки цялата му грозота. Който не иска да бъдат изобличени злите му дела, не отива към светлината, а я отбягва и ненавижда, оставайки в неверие. Онзи пък, който не върши зло и няма причина да бяга от светлината, я обича и върви към нея, защото тя няма да го изобличи, а ще направи добрите му дела явни.

Като говори за онези, които мразят светлината, Христос има предвид най-вече ожесточените Си противници из средата на иудейските книжници и фарисеи, за които казва: **„Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат; а сега нямат извинение за греха си”** (Иоан. 15:22). Те отказали да слушат гласа Му и Го отхвърлили, дори при вида на великите чудеса, които извършил сред народа – **„ако не бях сторил между тях делата, които никой друг не е сторил, грях не щяха да имат; а сега и видяха, и намразиха, и Мене, и Отца Ми”** (Иоан. 15:24). Онези пък, които **„изповядват, че познават Бога, а с делата си Го отричат”** (Тит. 1:16) ще бъдат съдени не заради неверието си, защото са вече повярвали, а заради делата, които не съответстват на вярата им.